

In de traditie van de kerk is deze zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren 'Wezenzondag' gaan heten. Dat hebben we aan de evangelist Lucas te danken want hij heeft het als enige in zijn 2^e boek Handelingen over een periode van 40 dagen na Pasen tot het hemelvaart-afscheid van de opgestane Heer. En dat met de opdracht om in Jeruzalem te blijven om te wachten op dat unieke moment dat zij zullen ervaren dat de Heilige Geest over en in hen komt. Dat blijken dan vervolgens tien dagen zijn. En dus valt deze zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren in die 'lege' periode waarin Jezus niet meer zal verschijnen en de Geest als het ware op zich laat wachten.

Ik zeg 'als het ware', want de Geest van God wervelde al vanaf het allereerste begin over de chaos van deze wereld en doet dat nog steeds en zal dat blijven doen. Het is een indrukwekkende vergissing te denken dat de Geest pas op Pinksterzondag actief zou zijn geworden. Wezenzondag, ik vond het altijd maar een raar woord, nogal gekunsteld ook op basis van de getallensymboliek enkel van Lukas: 40 plus 10 dagen.

Maar hoe langer ik er over nadenk, hoe beter ik het vind passen bij onze tijd. Niet zozeer om het moment van deze zondag, maar wel om de ervaring van verweesd zijn, losgeslagen zijn van moederlijke en vaderlijke waarden die ons beschermen, dragen, richting geven en telkens bij de les van de liefde, en dus solidariteit en barmhartigheid houden.

Psalm 47 is de klassieke Psalm voor deze zondag. En dat vanwege de belofte en het uitzingen van Gods koningschap. 'Volken dwong Hij voor ons op de knieën, naties legde Hij aan onze voeten'. Als teksten als deze gelezen gaan worden met een religieus-nationalistische bril op de neus: berg je. Of dat nou voor Israël, de Verenigde Staten, Rusland, tal van islamitische landen geldt: berg je, want de ellende die eruit voortkomt was en is dramatisch.

En dat begint ook voor ons land te gelden: Loosdrecht is geen incident meer. De verbinding tussen 'wij Nederlanders' en 'de ander' die enkel maar als bedreiging voor ons eigen geluk worden geduid is opgeheven. Ik heb het dan dus ook over de verbinding tussen barmhartigheid en de mens in nood. Je zou zeggen: die vanzelfsprekende verbinding van jij en ik: we zijn allebei kwetsbare sterfelijke

mensen en als ik in de narigheid kom, wat zou ik je dan dankbaar zijn als ik aan jouw steun zou mogen ervaren dat mijn leven toch weer perspectief krijgt.

Voel je hoe alles op scherp komt te staan als de evangelist Johannes, die volgeling van Jezus die zegt dat God licht en liefde is, dat deze evangelist Jezus in zijn afscheidswaarden citeert dat er een tijd zal komen dat mensen zelfs menen God te dienen als zij hun tegenstanders met een of andere religieus motief doden?

Niets in deze tekst draait om de realiteit van ons menselijk tekort en drama heen. Niets wordt verdoezelt, mooier gemaakt, toegedekt. Ja, ik snap volledig dat dat de kerk, of gelovigen individueel nogal eens verweten kan worden, dat weggijken, dat wollige spreken over het hier en nu dat de radicaliteit van de Thora en Jezus' waarden zorgvuldig omzeilt. Maar zo niet de Bijbelteksten die ons telkens een spiegel voorhouden waar we het liefst een doek overheen zouden willen gooien. Te confronterend, te verontrustend, te eerlijk, te aanklagend, ja dat ook.

Maar altijd is er ook die evangelische opening, de goede boodschap van de omkering, het geduld van God, die vernieuwing van ons denken, het opstaan uit lijden en dood, de kracht van het goede dat alle kwaad zal overwinnen, de vrijheid in Christus. Ja, dat ook, die van God gegeven menselijkheid die oplicht juist in kanteltijden van diepte en duisternis, van Nacht und Nebel. De expositie over het kerkelijk spreken in de bezettingstijd van de 2^e wereldoorlog hier in de kerk is er een sprekend voorbeeld van. En in het hier en nu: die doodsbanne en vermoedelijk al zo getraumatiseerde mensen in het asielzoekercentrum in Loosdrecht zijn bedolven onder meelevende en steunende berichten.

En de Raad van Kerken in Nederland publiceert 2 weken geleden het rapport 'De weg van discipelschap' dat het snel groeiende rechts-extremistische denken aan de kaak stelt en aan duidelijkheid niets te wensen over laat (geheel in de stijl van de geloofsuitspraken uit de 2^e wereldoorlog die daar in de vitrines te lezen zijn en ook onder dit dak toen gehoord zijn.) Een citaat uit dat spreken van de Raad die het grootste deel van de kerken, ook de onze vertegenwoordigt:

'Radicaalrechts gedachtegoed is vaak niet vast omljnd, verandert nogal eens in uitingsvormen en is vaak onderling tegenstrijdig, maar het bevat één of meerdere van de volgende kenmerken. Er is geen innerlijke gebondenheid aan

of zelfs minachting voor democratische waarden en procedures. Het hangt niet aan de waarheid en schaamt zich niet voor een leugen.

Kracht en macht worden verheerlijkt, dienstbaarheid en kwetsbaarheid worden geminacht. Het heeft geen respect voor de rechtstaat. Het is racistisch, antisemitisch en verheerlijkt masculiniteit. Het is een bedreiging voor democratie en rechtstaat, voor minderheidsgroepen en voor zwakkeren in de samenleving. Het is daarmee ook een bedreiging voor het christelijke geloof. De kerken moeten hierover spreken.' Einde citaat. Wat ben ik dankbaar voor dit kerkelijke spreken.

Het evangelie gelezen, de woorden van de Raad van Kerken op deze wezen-zondag, stelt de vraag naar het discipelschap: door wie of wat laten we ons leiden in ons denken, geloven en doen op de meest scherpe manier vanuit Jezus' afscheidswaarden. Jezus zegt: Ik zal jullie vanuit God de Geest van de waarheid zenden. Die Geest wordt enkel door Johannes een parakleet genoemd. Een pleitbezorger, zegt de NBV. Een troosttoeroeper, vertaalt de Naardense Bijbel. Moet je onthouden, dat woord, troosttoeroeper. Para, dat is 'bij' of 'naast' en 'kalein' roepen of toeroepen. Iemand dus die erbij geroepen wordt. Om bijstand, om troost, om het woord te doen, om voor je in te staan. De Latijnse vertaling is advocaat. En dan niet dus niet zozeer juridisch, maar jou in alles steunend, op weg helpend, het perspectief op een nieuwe morgen openend.

In de realiteit waarin mensen hun menselijkheid verliezen, hun hart toesluiten, de leugen omarmen, het eigenbelang als enige belang erkennen, en wij naar adem kunnen happen bij de vraag hoe het verder moet, zijn er deze woorden van Jezus over de Geest die bij ons zal zijn als onze pleitbezorger, onze troosttoeroeper. En Hij zegt erbij dat de tijd zal komen dat we aan deze woorden van Hem zullen denken. Die tijd, onze tijd nu dus ook, is er meer dan rijp voor om ons door en in zijn Geest te laten gezeggen, te laten voeden, te laten troosten en onze angst te overwinnen en ons vertrouwen te laten groeien.

Straks worden wij in de Geest van Christus door zijn woorden om hem middels brood en wijn te gedenken opnieuw zo geestelijk én fysiek als het maar kan opnieuw tot zijn lichaam, tot zijn zichtbare presentie in ons samenleven gemaakt. 'Mijn lichaam, dat zijn jullie', spreekt Hij, Hij is het hoofd. Zo deelt Hij heel zijn leven als breken van het brood' zingen we. Zeker, wezenzondag, maar de betekenis is niet de verweesdheid, maar de diepste verbondenheid in en door de Geest van waarheid, van liefde, van licht. Voor jou persoonlijk, voor

onze gemeente, voor stad en land en ja, uiteindelijk voor alle volken als de Eeuwige zal zijn: alles in allen. Godzijdank! Amen.